

FAQ- wersja 7.08.2023 r.

Najczęściej pojawiające się pytania w ramach naboru wniosków w trybie konkurencyjnym w ramach Funduszy Europejskich dla Mazowsza 2021-2027, Priorytet VI Fundusze Europejskie dla aktywnego zawodowo Mazowsza, Działanie 6.4 - Aktywizacja zawodowa biernych zawodowo kobiet

Dokument opracowany na podstawie pytań nadesłanych do Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Warszawie w ramach naborów: FEMA.06.04-IP.02-001/23.

Treść zapytań nie jest w żaden sposób modyfikowana, a udzielone odpowiedzi odnoszą się wyłącznie do kwestii zawartych w pytaniach.

Ważne! Dotyczy wskaźnika „Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami”

W nawiązaniu do braku możliwości wyboru w generatorze wniosków wskaźnika: Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami, wskaźnik nie jest wskaźnikiem obligatoryjnym dla wszystkich Działań FEM 2021-2027 wobec powyższego nie widnieje na liście rozwijalnej tychże wskaźników. Ze względu na funkcjonalność systemu MEWA 2.0 przedmiotowy wskaźnik widnieje na liście rozwijalnej wskaźników fakultatywnych i należy go zaznaczyć składając wniosek o dofinansowanie projektu w odpowiedzi na nabór w ramach Działania 6.4.

Jeżeli wartość docelowa wskaźnika jest wartością „0” w polu „Sposób pomiaru” należy zawrzeć informację, że na etapie składania wniosku „nie dotyczy”, jednak należy umieścić sposób ewentualnego pomiaru wskaźnika na wypadek, gdyby w trakcie realizacji projektu zaszła potrzeba jego pomiaru (np. w gdy projekcie pojawi się osoba z niepełnosprawnościami, mimo że wnioskodawca nie zakładał udziału takich osób w projekcie).

1. Czy w związku z tym, iż *wsparcie biernych zawodowo kobiet w wieku 18-29 lat obejmie w szczególności rozwój umiejętności w zakresie umiejętności:*

- *niezbędnych do podjęcia pracy w sektorze zielonej gospodarki i/lub;*
- *niezbędnych z punktu widzenia lokalnych/regionalnych specjalizacji i/lub;*

• **niezbędnych w zawodach związanych z usługami zdrowotnymi i opiekuńczymi**

szkolenia muszą być zdefiniowane i wskazane z nazwy, czy może to być zaplanowana pula na szkolenie dla 1 uczestnika, która będzie wykorzystana na szkolenia w w/w zakresie, szkolenia niewskazane z nazwy?

Projekt zakłada indywidualne podejście do uczestnika, więc takie rozwiązanie byłoby najbardziej zasadne.

Szkolenia nie muszą być wymienione z nazwy. Biorąc pod uwagę fakt, że szkolenia mają wynikać ze zdiagnozowanych potrzeb uczestników trudno na tym etapie wskazać konkretne szkolenia. Wsparcie w projekcie dla każdej uczestniczki musi wynikać z opracowanego dla niej Indywidualnego Planu Działania. Natomiast biorąc pod uwagę kryterium dostępu nr 8, jeżeli zdecydują się Państwo na szkolenia z zakresu inteligentnej specjalizacji, zobowiązani są Państwo do wskazania konkretnego obszaru specjalizacji wraz z uzasadnieniem w celu wykazania znajomości potrzeb lokalnego/regionalnego rynku pracy.

- 2. Czy Partner którego zadaniem będzie współudział w rekrutacji i zarządzaniu projektem - z uwagi na duże doświadczenie w tym zakresie (bez przypisania konkretnego zadania w ramach kosztów bezpośrednich) spełnia wymogi i zapisy regulaminu i może być Partnerem w projekcie? Czy jednak musi koniecznie mieć przypisane konkretne zadania na konkretną kwotę w ramach kosztów bezpośrednich, aby spełnić wymogi partnerstwa?**

Partner nie musi ponosić wydatków w projekcie. Trzeba dokładnie opisać jego zadania w projekcie. Należy mieć również na uwadze, że jeżeli Partner nie będzie ponosił wydatków w projekcie, wtedy Wnioskodawca nie może wziąć pod uwagę obrotów Partnera w odniesieniu do kryterium formalnego nr 17 Roczny łączny obrót Wnioskodawcy i Partnerów (o ile budżet projektu uwzględnia wydatki Partnera) jest równy lub wyższy niż 50% rocznych wydatków w projekcie. Doświadczenie w realizacji podobnego typu projektów oraz zarządzanie podlegają ocenie punktowej podczas prac Komisji Oceny Projektów. Na podstawie zadanego pytania trudno jest ocenić czy jest to realne partnerstwo, które zostało zawiązane przed złożeniem wniosku o dofinansowanie i ma na celu wspólne osiągnięcie określonych celów. Nie można również jednoznacznie ocenić czy wnioskodawca nie zrealizowałby projektu bez partnera.

- 3. Czy osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, realizujące z Centrach Integracji Społecznej Indywidualny Program Zatrudnienia Socjalnego są osobami biernymi zawodowo, w myśl powyższych zapisów?**

Osoba bierna zawodowo, to osoba, która nie jest osobą bezrobotną (osoba bezrobotna to osoba pozostająca bez pracy, gotowa do podjęcia pracy i aktywnie poszukująca zatrudnienia, w tym

zarejestrowana w urzędzie pracy) ani nie jest osobą pracującą. Osoba, która ma status osoby bezrobotnej, nie będzie mogła skorzystać ze wsparcia w ramach projektu. Biorąc pod uwagę fakt, że osoba, która jest objęta Indywidualnym programem zatrudnienia socjalnego ma status osoby bezrobotnej, ma opłacane składki na ubezpieczenia społeczne, oraz biorąc udział w tym programie jest gotowa do podjęcia pracy i aktywnie jej poszukuje, nie można jej uznać za bierną zawodowo.

4. Zgodnie z zapisami w regulaminie naboru:

1) Projekt, którego łączny koszt wyrażony w PLN nie przekracza równowartości 200 tys. EUR w dniu zawarcia umowy o dofinansowanie projektu jest rozliczany obligatoryjnie za pomocą uproszczonych metod rozliczania wydatków, zgodnie z art. 53 ust. 2 rozporządzenia ogólnego.

2) W przedmiotowym konkursie przez rozliczenie za pomocą uproszczonych metod należy rozumieć zastosowanie stawek ryczałtowych kosztów pośrednich określonych w Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków.

3) W przypadku zastosowania ww. stawek ryczałtowych kosztów pośrednich wynoszących do 25% kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich, koszty, które stanowią podstawę rozliczania pozostałych kosztów projektu za pomocą tej stawki mogą być rozliczane na podstawie rzeczywiście ponoszonych wydatków.

4) W ramach przedmiotowego naboru nie przewiduje się rozliczania wydatków za pomocą stawek jednostkowych oraz kwot ryczałtowych.

Zgodnie z powyższym proszę o odpowiedź na pytanie: Czy w przypadku projektu poniżej 200 tys. EURO koszty bezpośrednie mogą być rozliczane na podstawie uproszczonych metod rozliczania projektu?

W przypadku projektów poniżej 200 tys. EURO koszty bezpośrednie rozliczane są na podstawie rzeczywiście ponoszonych wydatków. Koszty pośrednie będą rozliczane za pomocą stawek ryczałtowych.

5. Czy Stypendium szkoleniowe ma wynosić 120% zasiłku dla bezrobotnych? Jeśli tak, to stawka ta obowiązuje przy 150 godzinach szkolenia – chodzi tutaj o godziny zegarowe, czy szkoleniowe? Pytanie kieruję z uwagi na fakt, iż chciałabym wyliczyć koszt jednostkowy godziny za stypendium szkoleniowe, jednakże nie wiem, czy stawka odnosi się do 150 godzin zegarowych (60 minut), czy dydaktycznych (45 minut).

Stypendium szkoleniowe wynosi 120% zasiłku, jeżeli miesięczny wymiar godzin szkolenia wynosi co najmniej 150 godzin. W przypadku mniejszej liczby godzin szkolenia, wysokość stypendium ustala się proporcjonalnie. Stawka odnosi się do godzin dydaktycznych.

6. Proszę o informację/weryfikację czy mogę wziąć udział w naborze Działanie 6.4 - Aktywizacja zawodowa biernych zawodowo kobiet region Mazowiecki regionalny jako osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą wpisana do rejestru instytucji szkoleniowych?

Jeżeli osoba fizyczna prowadzi działalność szkoleniową i posiada wpis do rejestru instytucji szkoleniowych, może złożyć wniosek w przedmiotowym naborze o ile spełnia pozostałe kryteria określone w Regulaminie wyboru projektów.

7. Czy udzielenie wsparcia pomostowego to obowiązkowy element projektu? Czy takie wsparcie należy zaznaczyć w projekcie jako pomoc de minimis?

Wsparcie pomostowe nie jest obowiązkowym elementem wsparcia w projekcie, o czym mówi kryterium dostępu nr 10 „Projekt obejmuje wsparcie pomostowe dla osób podejmujących samozatrudnienie”: Jeżeli projekt obejmuje swym zasięgiem podjęcie zatrudnienia w formie samozatrudnienia, przewiduje się udzielenie wsparcia pomostowego.

W przypadku, gdy w projekcie przewidziana jest taka forma wsparcia, jak wsparcie pomostowe -jest to pomoc de minimis dla osoby, która będzie otrzymywała takie wsparcie (uczestnik projektu). W związku z tym Wnioskodawca musi wypełnić pole Metodologia wyliczenia wartości wydatków objętych pomocą publiczną (w tym wnoszonego wkładu własnego) i/lub pomocą de minimis. W przypadku, gdy wnioskodawca jest równocześnie podmiotem udzielającym pomocy oraz odbiorcą (beneficjentem pomocy), powinien dokonać stosownego wyliczenia wartości pomocy publicznej i/lub pomocy de minimis, w podziale na pomoc otrzymaną i pomoc udzielaną.

8. W regulaminie konkursu w opisie kryterium dostępu nr 9 napisano: "Projekt obejmuje swym zasięgiem instrumenty i usługi rynku pracy wskazane w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (...) Zakres szkoleń realizowanych w ramach projektu obejmuje obowiązkowo następujące moduły dotyczące: (...) promowania wśród pracodawców rozwiązań wspierających równe traktowanie i niedyskryminację kobiet na rynku pracy oraz realizację zasady szeroko pojętej niedyskryminacji."

Co to za rodzaj konkretnie wsparcia szkoleniowego? Projekty mają zakładać wsparcie dla kobiet biernych zawodowo. Tymczasem wskazany w tym kryterium obowiązkowy moduł szkoleń wydaje się być kierowany do pracodawców. Czy to oznacza, że aby spełnić to kryterium, należy organizować szkolenia świadomościowe dla pracodawców? Jeśli tak, to jakich pracodawców, skoro projekty mają obejmować wsparciem kobiety, a nie pracodawców? Ma być przeprowadzona rekrutacja pracodawców? Jakies wskaźniki produktu czy rezultatu do nich się odnoszące?

Słowem, proszę o jasne wytyczne, jakiego rodzaju i do kogo skierowane szkolenia spełniają wymogi tego kryterium.

Zakres szkoleń określony w regulaminie naboru odnosi się do grupy docelowej projektu, tj. biernych zawodowo kobiet i to do nich ma być skierowane bezpośrednie wsparcie. Nie dotyczą one pracodawców, którzy nie będą uczestnikami projektów.

Wszelkie działania w ramach projektu (w tym wspomniany w zapytaniu moduł dotyczący promowania wśród pracodawców rozwiązań wspierających równe traktowanie i niedyskryminację kobiet na rynku pracy oraz realizację zasady szeroko pojętej niedyskryminacji), mają być ukierunkowane na wyrównywanie szans kobiet na rynku pracy i prowadzić do pozytywnej, długotrwałej zmiany mającej na celu usamodzielnienie się na rynku pracy. Należy przy tym dodać, że wnioskodawca ma możliwość wzmocnienia kompetencji zawodowych uczestniczek projektu dopasowując wsparcie zarówno do indywidualnych potrzeb uczestniczek, jak również potrzeb zgłoszonych przez pracodawców planujących zatrudnienie kobiet. Udzielone wsparcie w ramach tego modułu może obejmować zarówno kwestie niedyskryminacji z punktu widzenia uczestniczek jako potencjalnych pracowników, jak również osób samozatrudnionych, które podejmując działalność gospodarczą niejako same stają się zarówno pracownikami jak i pracodawcami. Niezwykle istotnym aspektem w kontekście planowanej aktywizacji zawodowej będą szkolenia promujące wśród potencjalnych pracodawców (uczestniczek projektu) rozwiązania wspierające równe traktowanie i niedyskryminację kobiet na rynku pracy oraz szkolenia z zakresu szeroko pojętej niedyskryminacji. Szkolenia te powinny skupiać się na podkreślaniu uczestniczkom roli i wpływu pracodawcy na zapobieganie wszelkiej dyskryminacji.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji stanowią nadrzędny cel horyzontalny w ramach naboru, i dotyczą wszystkich etapów realizacji projektów, tj. przygotowania, realizacji, monitorowania, oceny i kontroli.

Wskazanie konkretnych szkoleń nie jest możliwe, gdyż mają one wynikać z diagnozy uczestniczek, analizy potrzeb lokalnego rynku pracy, jakiej dokona wnioskodawca na etapie tworzenia projektu oraz ze współpracy wnioskodawcy z pracodawcami.

- 9. Punkt "szkolenia aktywizujące, obejmujące swym zakresem:", podpunkt "promowanie w swoim środowisku rozwiązań wspierających równe traktowanie i niedyskryminację kobiet na rynku pracy oraz realizację zasady szeroko pojętej niedyskryminacji". Określenie "Swoim środowisku" jest rozumiane jako środowisko kobiet należących do grupy docelowej czy środowisko Wnioskodawcy?**

Powyższe określenie („swoim środowisku”) należy rozumieć szeroko, dotyczy ono zarówno środowiska, z jakim uczestniczki będą miały styczność na etapie udziału w projekcie (środowisko wnioskodawcy), jak również po jego zakończeniu (środowisko potencjalnych pracodawców, bądź rozwiązania możliwe do wdrożenia z punktu widzenia osób samozatrudnionych – istotne w przypadku uczestniczek, które zdecydują się na podjęcie działalności gospodarczej). Zgodnie z zapisami programu FEM 2021-2027, wsparcie ma charakter realizujący wprost zasadę niedyskryminacji kobiet na rynku pracy. Wszystkie podejmowane działania wyrównują szanse kobiet na rynku pracy i zmierzają do pozytywnej, długotrwałej zmiany ich statusu na rynku pracy.

Należy także zwrócić uwagę, aby konkretne rozwiązania wspierające równe traktowanie i realizujące zasadę niedyskryminacji kobiet na rynku pracy zostały zaplanowane (tj. opisane we wniosku o dofinansowanie) i wdrożone na każdym etapie realizacji projektu.

10. Punkt “Działania podnoszące motywację do samozatrudnienia (udzielenie wsparcia pomostowego w wysokości nieprzekraczającej miesięcznie minimalnego wynagrodzenia za pracę brutto...”. Czy zatem jednorazowa dotacja na rozpoczęcie działalności gospodarczej również może być kosztem kwalifikowalnym, a jeśli tak, to w jakiej wysokości?

Działanie nie przewiduje wsparcia w postaci jednorazowej dotacji na założenie działalności gospodarczej.

11. Czy staż i/lub pośrednictwo pracy również wchodzi w zakres wsparcia kwalifikowalnego?

Działanie nie przewiduje wsparcia w postaci staży i pośrednictwa pracy.

12. Punkt “refundacja kosztów opieki nad dzieckiem w wieku żłobkowym lub przedszkolnym, lub inną osobą potrzebującą wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, ponoszonych za udokumentowaną i sformalizowaną opiekę (w przypadku opieki nad dzieckiem – w formule instytucjonalnej) przez okres trwania szkolenia”. Czy refundacja kosztów występuje tylko w czasie trwania szkolenia, czy również (w nawiązaniu do poprzedniego pytania) przez okres stażu.

Stáže nie stanowią wsparcia w ramach przedmiotowego naboru. Refundacja kosztów opieki nad dzieckiem w wieku żłobkowym lub przedszkolnym, lub inną osobą potrzebującą wsparcia w codziennym funkcjonowaniu występuje zgodnie z brzmieniem kryterium dostępu nr 11 tj. wsparcie powinno dotyczyć wyłącznie okresu szkolenia z uwzględnieniem terminów szkoleń. W przypadku, gdy dla uczestniczki zostanie zaplanowane więcej niż jedno szkolenie wsparcie obejmuje okres od rozpoczęcia pierwszego szkolenia do zakończenia ostatniego szkolenia.

13. Czy w ramach konkursu będzie dostępny załącznik dotyczący cen i kosztów (taryfikator)?

W ramach naboru nie będzie załącznika dotyczącego cen i kosztów (taryfikatora). Należy zaznaczyć, iż koszty zaproponowane w budżecie muszą spełniać warunki kwalifikowalności wydatków oraz być zgodne ze stawkami rynkowymi.

14. Czy istnieje taryfikator wydatków w ramach naboru?

W ramach naboru nie będzie załącznika dotyczącego cen i kosztów (taryfikatora). Należy zaznaczyć, iż koszty zaproponowane w budżecie muszą spełniać warunki kwalifikowalności wydatków oraz być zgodne ze stawkami rynkowymi.

15. Czy kwalifikowalne są wydatki tj. wyżywienie, zwrot kosztów dojazdu dla uczestniczek szkoleń / kursów zawodowych, wynajem sali szkoleniowej, stypendia szkoleniowe, materiały szkoleniowe?

W ramach organizowanych szkoleń koszty związane z ich organizacją tj. wynajem sali szkoleniowej, materiały szkoleniowe, wyżywienie dla uczestniczek, stypendium szkoleniowe oraz refundacja kosztów opieki nad dzieckiem w wieku żłobkowym lub przedszkolnym, lub inną osobą potrzebującą wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, ponoszonych za udokumentowaną i sformalizowaną opieką będą kwalifikowalne.

16. Czy uczestniczka projektu może jednocześnie korzystać ze wsparcia pomostowego oraz refundacji kosztów opieki nad dziećmi?

Refundacja kosztów opieki nad dzieckiem w wieku żłobkowym lub przedszkolnym, lub inną osobą potrzebującą wsparcia w codziennym funkcjonowaniu występuje zgodnie z brzmieniem kryterium dostępu nr 11 tj. wsparcie powinno dotyczyć wyłącznie okresu szkolenia z uwzględnieniem terminów szkoleń. W związku z powyższym uczestniczka projektu może korzystać jednocześnie ze wsparcia pomostowego i refundacji kosztów opieki nad dziećmi, jedynie w przypadku, jeśli okres szkoleń pokrywa się z rozpoczęciem prowadzenia działalności gospodarczej. W pozostałych przypadkach koszty refundacji nie będą przysługiwać.

17. W jaki sposób prawidłowo rozliczyć wsparcie pomostowe udzielane uczestniczkom projektu? Czy wsparcie pomostowe mogą uzyskać uczestniczki, które chcą odwieść działalność gospodarczą?

Wsparcie pomostowe mogą uzyskać wyłącznie uczestniczki, które w czasie udziału w projekcie rozpoczną prowadzenie nowo założonej działalności gospodarczej. Wsparcie pomostowe może zostać przeznaczone na pokrycie niezbędnych wydatków w pierwszym okresie prowadzenia

działalności gospodarczej, tj. ZUS, podatek, koszty administracyjne. Rozliczenie będzie polegało na przedłożeniu Beneficjentowi przez Uczestniczkę dokumentacji zawierającej zestawienie poniesionych wydatków.

18. Czy istnieją warunki dot. utrzymania działalności gospodarczej po zakończeniu wsparcia pomostowego?

Nie ma warunków dotyczących utrzymania działalności gospodarczej po otrzymaniu wsparcia pomostowego. Natomiast Wnioskodawca jest zobowiązany do osiągnięcia wskaźnika Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy po opuszczeniu programu – na poziomie minimum 66%. Wskaźnik mierzony jest do 4 tygodni po zakończeniu udziału w projekcie.

Należy również mieć na uwadze, iż celem udziału w projekcie powinna być skuteczna i **trwała** aktywizacja zawodowa kobiet.

19. Czy wydatkiem kwalifikowalnym będzie zaplanowanie wynagrodzenia tłumacza języków np. wschodniosłowiańskich na potrzeby realizacji wsparcia?

Taki wydatek może być kwalifikowalny o ile zostanie to uzasadnione we wniosku. Powinna to być usługa, która jest niezbędna do udzielenia wsparcia, a także musi być dopasowania do form wsparcia zaplanowanych w odniesieniu do kryteriów.

20. Według jakiej metodologii Wnioskodawca powinien oszacować wartość wskaźników:

- Liczba osób należących do mniejszości, w tym społeczności marginalizowanych takich jak Romowie, objętych wsparciem w programie;

- Liczba osób obcego pochodzenia objętych wsparciem w programie;

- Liczba osób w kryzysie bezdomności lub dotkniętych wykluczeniem z dostępu do mieszkań, objętych wsparciem w programie;

- Liczba osób z krajów trzecich objętych wsparciem w programie.

2) Czy wartość w/w wskaźników powinna być wyższa od 0, jeśli konkurs bezpośrednio nie dotyczy wsparcia takich osób?

3) Co w przypadku oszacowania wskaźnika wg jednej z dostępnych metodologii o wartości powyżej 0, a finalnie w projekcie takich osób nie będzie?

We wniosku o dofinansowanie musi znaleźć się uzasadnienie wyboru grupy docelowej, jej potrzeb i oczekiwań; wielkość i struktura grupy docelowej (w tym udział osób z niepełnosprawnościami, udział osób doświadczających wykluczenia z więcej niż jednego powodu). W związku z tym to Wnioskodawca dokonuje analizy sytuacji i charakterystyki osób, które potencjalnie mają być

uczestnikami projektu. Wybór metodologii należy do Wnioskodawcy. Natomiast we wniosku powinien być zwarty opis sposobu doboru grupy docelowej.

Zgodnie z regulaminem naboru trzeba wybrać wszystkie wskaźniki produktu:

- Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami;
- Liczba osób należących do mniejszości, w tym społeczności marginalizowanych takich jak Romowie, objętych wsparciem w programie;
- Liczba osób obcego pochodzenia objętych wsparciem w programie;
- Liczba osób w kryzysie bezdomności lub dotkniętych wykluczeniem z dostępu do mieszkań, objętych wsparciem w programie;
- Liczba osób z krajów trzecich objętych wsparciem w programie;
- Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie;
- Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami.

Powyższe wskaźniki są wskaźnikami horyzontalnymi, a ich monitorowanie jest obligatoryjne na poziomie działania, dlatego ich obecność we wniosku jest konieczna, bez względu na wartość docelową planowaną do realizacji.

Ich wartość docelowa może wynosić „0”, jeżeli Wnioskodawca nie przewiduje ich realizacji w projekcie, natomiast jeśli dane wskaźniki będą adekwatne do planowanego w ramach projektu wsparcia, wówczas ich wartość docelowa powinna być większa niż „0”.

W przypadku, gdy we wniosku nie przewidziano np. udziału osób z jednej z ww. grup, a taka osoba zgłosi się do projektu, wówczas wartość osiągnięta będzie wyższa niż wartość docelowa.

Jednakże, należy przy tym pamiętać, że oszacowanie wartości docelowych ww. wskaźników na poziomie wyższym niż „0” zobowiązuje Wnioskodawcę do ich zrealizowania na założonym poziomie.

21. Czy test kompetencji cyfrowych może być elementem IPD?

Test kompetencji cyfrowych jest obowiązkowym elementem wsparcia, podobnie jak IPD. Test może być przeprowadzony równoległe z opracowaniem Indywidualnego Planu Działania. W diagnozie umiejętności cyfrowych rekomendowane jest wykorzystanie „Europejskiego narzędzia do oceny poziomu kompetencji cyfrowych”

(<https://europa.eu/europass/digitalskills/screen/questionnaire/generic>)

lub innego narzędzia rekomendowanego przez ministra właściwego do spraw pracy:

<https://ankiety.praca.gov.pl/index.php/982483/lang-pl>

22. Punkt "szkolenia aktywizujące, obejmujące swym zakresem" podpunkt "uzupełnienie poziomu kompetencji cyfrowych (w razie potrzeby wynikającej z przeprowadzonej diagnozy)". Czy szkolenia z zakresu uzupełnienia kompetencji cyfrowych muszą zakończyć się egzaminem (wewnętrznym bądź zewnętrznym ECCC)?

Szkolenia z zakresu kompetencji cyfrowych, zgodnie z zapisami regulaminu naboru muszą w prowadzić do podniesienia kompetencji, dlatego powinny zakończyć się sprawdzeniem wiedzy. Szczegółowe informacje na temat uzyskiwania kwalifikacji/ nabywania kompetencji zawiera Załącznik nr 2 do Wytycznych dotyczących monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów na lata 2021-2027.

23. Czy na okres przygotowywania diagnozy oraz tworzenia IPD również może być zaplanowana refundacja kosztów opieki nad dzieckiem / os. zależną?

Nie, w okresie przygotowywania diagnozy oraz tworzenia IPD nie może być zaplanowana refundacja kosztów opieki nad dzieckiem / os. zależną. Ww. wsparcie towarzyszące dotyczy wyłącznie okresu szkoleń zgodnie z brzmieniem kryterium dostępu nr 11.

24. Czy w projekcie można organizować poradnictwo zawodowe, poradnictwo psychologiczne, pośrednictwo pracy, staże?

W projekcie można organizować usługi doradcze w formie poradnictwa zawodowego i poradnictwa psychologicznego. Obligatoryjną formą wsparcia jest opracowanie Indywidualnego Planu Działania dla każdej uczestniczki projektu. Natomiast regulamin naboru nie przewiduje wsparcia w formie pośrednictwa pracy i staży.

25. Czy projekt musi obejmować wszystkie powiaty wymienione w kryterium dostępu nr 1?

Nie, projekt nie musi być realizowany na obszarze wszystkich powiatów jednocześnie. Można realizować projekt w kilku ze wskazanych powiatów albo jednym. Obszar realizacji może dotyczyć także konkretnych gmin. Wybór obszaru realizacji należy do Wnioskodawcy, musi on jednak znajdować się na terenie Województwa Mazowieckiego.

26. Czy wszystkie elementy szkoleń aktywizujących wymienione na str. 23 RK muszą zostać zawarte w projekcie?

Każda z uczestniczek projektu powinna otrzymać maksymalny zakres pomocy, który pozwoli i ułatwi jej poruszanie się i pozostanie na rynku pracy. Zgodnie z kryterium dostępu nr 9) Projekt obejmuje

realizację wymaganych szkoleń aktywizujących: „Zakres szkoleń realizowanych w ramach projektu obejmuje obowiązkowo następujące moduły dotyczące:

- nabycia przez uczestniczki projektu umiejętności poszukiwania atrakcyjnych dla siebie nisz rynkowych pod kątem profilowania przyszłych aktywności zawodowych;
- poszukiwania źródeł finansowania planowanych działalności gospodarczych;
- budowania i podtrzymywania kontaktów, w tym biznesowych z przedstawicielami związków pracodawców, pracodawcami pod potrzeby aktywności zawodowej;
- promowania wśród pracodawców rozwiązań wspierających równe traktowanie i niedyskryminację kobiet na rynku pracy oraz realizację zasady szeroko pojętej niedyskryminacji.

Zgodnie z treścią powyższego kryterium wszystkie moduły są obowiązkowe do realizacji.

27. Regulamin naboru nie reguluje kwestii czy podmiot będący partnerem w jednym lub kilku projektach może być również Wnioskodawcą. Trzeba zatem przyjąć, że podmiot, który jest partnerem w jednym lub kilku projektach, może również być Wnioskodawcą (Liderem).

Zgodnie z Regulaminem naboru; "W ramach naboru Wnioskodawca może złożyć maksymalnie jeden wniosek. W przypadku złożenia większej ilości wniosków przez Wnioskodawcę ocenie będzie podlegał wyłącznie wniosek złożony jako pierwszy". Powyższe założenie ma zapewnić maksymalizację wykorzystania przez Wnioskodawcę dostępnych zasobów technicznych, kadrowych i organizacyjnych w zakresie pracy z uczestnikami projektu. Dlatego też weryfikacji będzie wymagała kwestia czy dany podmiot, występujący w tyłu rolach (partnera, wnioskodawcy) będzie w stanie maksymalnie i efektywnie wykorzystać dostępne zasoby techniczne, kadrowe i organizacyjne w zakresie pracy z uczestnikami w tyłu projektach jednocześnie. Powyższe będzie podlegało ocenie w ramach kryterium merytorycznego nr 5 - Potencjał finansowy, kadrowy i techniczny Wnioskodawcy oraz Partnerów projektu.

28. Czy szkolenie aktywizujące może być oddzielnym zadaniem? Czy ma być "modułem" szkoleń zawodowych?

Podział zadań w projekcie należy do Wnioskodawcy. Szkolenia aktywizujące mogą zatem być oddzielnym zadaniem. Ważne aby opis zadań i budżet projektu były sporządzone w jasny i przejrzysty sposób, pozwalający na ocenę zasadności i efektywności planowanego wsparcia. Należy również pamiętać, aby we wniosku znajdowały się konkretne informacje wskazujące na spełnienie kryteriów, w tym kryteriów dotyczących realizacji obowiązkowych w ramach naboru szkoleń.

29. Zgodnie z kryterium nr 9 -Zakres szkoleń realizowanych w ramach projektu obejmuje obowiązkowo następujące moduły dotyczące:

- **nabycia przez uczestniczki projektu umiejętności poszukiwania atrakcyjnych dla siebie nisz rynkowych pod kątem profilowania przyszłych aktywności zawodowych;**
- **poszukiwania źródeł finansowania planowanych działalności gospodarczych;**
- **budowania i podtrzymywania kontaktów, w tym biznesowych z przedstawicielami związków pracodawców, pracodawcami pod potrzeby aktywności zawodowej;**
- **promowania wśród pracodawców rozwiązań wspierających równe traktowanie i niedyskryminację kobiet na rynku pracy oraz realizację zasady szeroko pojętej niedyskryminacji.**

- Czy w ramach szkoleń aktywizujących można zapewnić uczestnikom stypendium szkoleniowe?

- Czy szkolenia aktywizujące muszą zakończyć się egzaminem, sprawdzeniem wiedzy?

Tak, w trakcie trwania szkoleń aktywizujących trzeba zapewnić uczestniczkom stypendium szkoleniowe. Zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, stypendium szkoleniowe wynosi 120% zasiłku, jeżeli miesięczny wymiar godzin szkolenia wynosi co najmniej 150 godzin. W przypadku mniejszej liczby godzin szkolenia, wysokość stypendium ustala się proporcjonalnie. Stawka odnosi się do godzin dydaktycznych. Szkolenia aktywizujące powinny zakończyć się sprawdzeniem wiedzy, mają prowadzić do nabycia kompetencji potrzebnych do znalezienia zatrudnienia i utrzymania się na rynku pracy.

30. Proszę o odp. czy obowiązkowe moduły szkoleniowe dot.

- **nabycia przez uczestniczki projektu umiejętności poszukiwania atrakcyjnych dla siebie nisz rynkowych pod kątem profilowania przyszłych aktywności zawodowych;**
- **poszukiwania źródeł finansowania planowanych działalności gospodarczych;**
- **budowania i podtrzymywania kontaktów, w tym biznesowych z przedstawicielami związków pracodawców, pracodawcami pod potrzeby aktywności zawodowej;**
- **promowania wśród pracodawców rozwiązań wspierających równe traktowanie i niedyskryminację kobiet na rynku pracy oraz realizację zasady szeroko pojętej niedyskryminacji.**

wszystkie mają być skierowane do uczestników projektu - biernych kobiet?

Zakres szkoleń określony w regulaminie naboru odnosi się do grupy docelowej projektu, tj. biernych zawodowo kobiet i to do nich ma być skierowane bezpośrednie wsparcie. Wszelkie działania w ramach projektu (w tym wspomniany w zapytaniu moduły szkoleń), mają być ukierunkowane na

wyrównywanie szans kobiet na rynku pracy i prowadzić do pozytywnej, długotrwałej zmiany mającej na celu usamodzielnienie się na rynku pracy. Należy przy tym dodać, że wnioskodawca ma możliwość wzmocnienia kompetencji zawodowych uczestniczek projektu dopasowując wsparcie zarówno do indywidualnych potrzeb uczestniczek, jak również potrzeb zgłoszonych przez pracodawców planujących zatrudnienie kobiet. Udzielone wsparcie w ramach tego modułu może obejmować zarówno kwestie niedyskryminacji z punktu widzenia uczestniczek jako potencjalnych pracowników, jak również osób samozatrudnionych, które podejmując działalność gospodarczą niejako same stają się zarówno pracownikami jak i pracodawcami. Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji stanowią nadrzędny cel horyzontalny w ramach naboru, i dotyczą wszystkich etapów realizacji projektów, tj. przygotowania, realizacji, monitorowania, oceny i kontroli.

31. Czy w przypadku, gdy Wnioskodawca nie planuje wsparcia pomostowego w projekcie, ani kosztów założenia działalności przez uczestniczki, to czy obowiązkowo ma założyć dla uczestniczek projektu moduł szkoleniowy dot. poszukiwania źródeł finansowania planowanych działalności gospodarczych?

Jeżeli Wnioskodawca nie planuje wsparcia pomostowego w projekcie, to pomimo to powinien założyć dla uczestniczek projektu moduł szkoleniowy dot. poszukiwania źródeł finansowania planowanych działalności gospodarczych. Jest obowiązkowy moduł szkoleniowy zgodnie z kryterium dostępu nr 9) Projekt obejmuje realizację wymaganych szkoleń aktywizujących. Dodatkowo informuję, że w projekcie nie ma możliwości sfinansowania uczestniczkom kosztów założenia działalności gospodarczej.

32. Czy stypendium szkoleniowe jest obowiązkowe?

Tak, stypendium szkoleniowe jest obowiązkowe.

33. Czy w ramach projektów przygotowywanych w odpowiedzi na niniejszy nabór, Wnioskodawca zobowiązany jest do zachowania trwałości, jeżeli nie przewiduje wydatków ponoszonych jako cross-financing oraz nie podlega obowiązkowi utrzymania inwestycji zgodnie z obowiązującymi zasadami pomocy publicznej?

Zgodnie z zapisami SzOP FEM w ramach przedmiotowego naboru nie przewidziano wsparcia w postaci:

- zakupu środków trwałych,
- cross financingu,
- pomocy publicznej.

W związku z tym Beneficjent nie jest zobowiązany do utrzymania trwałości projektu.

34. Jaka jest definicja obrotu, który ma podać Wnioskodawca/Partner? Czy definicja pokrywa się z poniższą definicją? jako obroty należy rozumieć wartość przychodów (w tym przychodów osiągniętych z tytułu otrzymanego dofinansowania na realizację projektów)?

Chodzi o wartość rocznego obrotu netto określoną na podstawie ksiąg rachunkowych Wnioskodawcy (i Partnera jeżeli ponosi wydatki w projekcie) uwzględniając skumulowane dane przedsiębiorstw partnerskich/powiązanych (jeżeli występują) ustalonych zgodnie ze wskazaniem podanymi w Instrukcji wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021-2027.

35. /Strona 24 Regulamin wyboru projektów/ "Wnioskodawca zapewnia, że wsparcie biernych zawodowo kobiet w wieku 18-29 lat obejmie w szczególności rozwój umiejętności w zakresie umiejętności:

Niezbędnych do podjęcia pracy w sektorze zielonej gospodarki i/lub;

Niezbędnych z punktu widzenia lokalnych/regionalnych specjalizacji i lub

Niezbędnych w zawodach związanych z usługami zdrowotnymi i opiekuńczymi"

/Strona 49 Regulamin wyboru projektów/

W opisie kryterium nr 8 brak łączników typu i/lub w związku z powyższym brzmienie

kryterium nie wskazuje czy warunki muszą zajść jednocześnie lub alternatywnie. Proszę o

informację, jak interpretować powyższe zapisy?

Wnioskodawca powinien zaplanować szkolenia przynajmniej w jednym ze wskazanych obszarów.

36. /Strona 23 Regulamin wyboru projektów/ Refundacja kosztów opieki"

/Strona 52 Regulamin wyboru projektów/

W opisie kryterium nr 11 "Dofinansowanie do opieki"

Czy w przypadku kobiet nieaktywnych zawodowo chodzi o dofinansowanie ?

W przypadku (dofinansowania bądź refundacji) do opieki Wnioskodawca powinien wybrać

w generatorze wniosków mewa 2.1 w sekcji I.1 Budżet EFS kategorię kosztu „Koszty

wsparcia uczestników” czy raczej "Wsparcie finansowe udzielane uczestnikom" ?

Wsparcie opisane w kryterium dostępu nr 11) Projekt obejmuje dofinansowanie do opieki nad dzieckiem lub inną osobą potrzebującą wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, może być udzielane w postaci dofinansowania lub refundacji. Jest to kategoria „Wsparcie finansowe udzielane uczestnikom”.

37. Czy jako personel projektu można wpisać osobę współpracującą z Wnioskodawcą, która ma działalność gospodarczą i byłaby zaangażowana w projekcie jako specjalista ds. rozliczeń/kierownik projektu?

Jako osobę współpracującą należy rozumieć osoby współpracujące z wnioskodawcą spełniające warunki określone w art. 8 ust 11 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych tj. *„za osobę współpracującą z osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność, zleceniobiorcami oraz z osobami fizycznymi, wskazanymi w art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców, o której mowa w art. 6 ust. 1 pkt 4-5a, uważa się małżonka, dzieci własne, dzieci drugiego małżonka i dzieci przysposobione, rodziców, macochę i ojczyma oraz osoby przysposabiające, jeżeli pozostają z nimi we wspólnym gospodarstwie domowym i współpracują przy prowadzeniu tej działalności lub wykonywaniu umowy agencyjnej lub umowy zlecenia; nie dotyczy to osób, z którymi została zawarta umowa o pracę w celu przygotowania zawodowego”*.

Zatem w myśl powyższego przepisu osoba prowadząca odrębną działalność gospodarczą nie może zostać uznana za personel projektu.

38. Czy biuro projektu może być prowadzone na obszarze woj. mazowieckiego, czy powinno być na obszarze RMR?

Zgodnie z kryterium formalnym nr 16 - Beneficjent prowadzi biuro na obszarze realizacji projektu, czyli na obszarze RMR.

39. Czy moduły te [przyp. dotyczy modułów zawartych w kryterium dostępu nr 9] można zrealizować poprzez poradnictwo zawodowe ?

Realizacja tych modułów musi być przeprowadzona w formie szkolenia aktywizującego zawierającego wszystkie wskazane w kryterium moduły, zgodnie z kryterium dostępu nr 9. Szkolenie musi być zakończone sprawdzeniem nabycia kompetencji.

Czyli można zrobić szkolenie aktywizujące, prowadzone przez doradcę zawodowego realizujące ww. moduły?

Szkolenie musi zostać przeprowadzone przez osobę posiadającą odpowiednią wiedzę w zakresie dotyczącym wszystkich modułów wskazanych w kryterium.

40. Kryterium dostępu nr 9 - czy każda uczestniczka musi skorzystać ze wszystkich modułów obowiązkowych wskazanych w kryterium? Czy też we wniosku wskazujemy te obligatoryjne moduły i kierujemy na nie uczestniczki zgodnie z diagnozą IPD?

Wsparcie dla każdej z uczestniczek musi obejmować obowiązkowo wszystkie moduły zawarte w kryterium dostępu nr 9.

41. Jak interpretować moduł szkoleniowo-doradczy z zakresu nawiązywania relacji pomiędzy uczestniczkami projektu? Czy jest on obowiązkowy? W kryterium dostępu nr 9 nie ma wskazanego tego punktu, a na str. 23 Regulaminu jest.

Wszystkie obowiązkowe moduły / zakresy szkoleń opisane zostały w kryteriach dostępu. Natomiast zapisy Regulaminu w rozdziale V pkt 5 - *Zakres wsparcia w ramach projektów (str. 23)* wskazują na szerszy katalog modułów, na które należy zwrócić uwagę w kontekście planowanych szkoleń aktywizujących.

ION zwraca uwagę, że najwyżej będą oceniane projekty oferujące szeroki wachlarz szkoleń. Do dofinansowania będą wybierane te projekty, które w ramach wsparcia zaoferują kompleksowe działania wyrównujące szanse kobiet na rynku pracy, zmierzające do długotrwałej zmiany ich statusu na rynku pracy.

42. Zgodnie z regulaminem w ramach projektu możemy udzielać wsparcia pomostowego uczestniczkom. Moje pytanie brzmi czy kosztem kwalifikowalnym będzie także udzielanie dotacji na zakładanie działalności gospodarczej uczestniczkom? Czy jest możliwość realizacji innych form wsparcia poza wymienionymi w regulaminie, a wpisujących się w katalog usług rynku pracy, np. staże zawodowe wraz z wypłacaniem uczestniczkom stypendiów stażowych?

Wsparcie w ramach projektu nie przewiduje udzielania dotacji na założenie działalności gospodarczej ani staży zawodowych.

43. Czy instytucje powstałe w 2023 roku są wykluczone z wnioskowania? czy jeśli doświadczenie osoby fizycznej sięga 18 lat w ramach funduszy ale jako podmiot powstały w 2023 roku jako podmiot nie ma doświadczenia to będzie w ocenie brane pod uwagę doświadczenie osoby fizycznej?

Kryteria zawarte w Regulaminie nie wykluczają nowo powstałych podmiotów, jednakże należy mieć na uwadze, iż zgodnie z kryterium merytorycznym nr 6 dot. doświadczenia Wnioskodawcy - adekwatność doświadczenia będzie oceniana w kontekście dotychczasowej działalności i możliwości weryfikacji rezultatów tej działalności, która była lub jest prowadzona:

- w obszarze, w którym udzielane będzie wsparcie przewidziane w ramach projektu;

- na rzecz grupy docelowej, do której kierowane będzie wsparcie przewidziane w ramach projektu;
- na określonym terytorium, którego dotyczyć będzie realizacja projektu.

44. Czy wsparcie doradcy i opracowanie IPD mieści się w kosztach bezpośrednich?

Tak, zarówno wsparcie doradcy i opracowanie IPD mieści się w kosztach bezpośrednich.

45. Co wg Instytucji ogłaszającej konkurs oznacza lepsza sytuacja na rynku pracy?

Zgodnie z definicją wskaźnika rezultatu - *Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy po opuszczeniu programu* – (określoną w Liście Wskaźników Kluczowych 2021-2027 stanowiącą załącznik nr 7 do Regulaminu) - poprzez poprawę sytuacji na rynku pracy należy rozumieć w szczególności: podjęcie pracy lub powrót na rynek pracy po przerwie związanej z urodzeniem/wychowaniem dziecka. Wskaźnik mierzony do 4 tygodni po zakończeniu udziału w projekcie EFS+.

46. Czy podczas udziału w szkoleniach w projekcie uczestniczkom przysługuje stypendium szkoleniowe?

Tak uczestniczkom biorącym udział w szkoleniach przysługuje stypendium szkoleniowe w wysokości 120% zasiłku, jeżeli miesięczny wymiar godzin szkolenia wynosi co najmniej 150 godzin. W przypadku mniejszej liczby godzin szkolenia, wysokość stypendium ustala się proporcjonalnie. Stawka odnosi się do godzin dydaktycznych.

47. Kryterium dostępu nr 11- czy można nie planować wsparcia w postaci dofinansowania opieki nad dzieckiem ponieważ projekt będzie skierowany do kobiet niepełnosprawnych, które nie mają dzieci ani nie opiekują się innymi osobami ?

Kryterium musi zostać spełnione w przypadku osób, które będą potrzebowały takiego wsparcia. Na etapie składania wniosku nie ma pewności czy do projektu nie przystąpi osoba, która będzie potrzebować wsparcia w postaci dofinansowanie do opieki nad dzieckiem lub inną osobą potrzebującą wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. Dlatego też, we wniosku o dofinansowanie powinny znaleźć się informacje potwierdzające spełnienie kryterium, jak również w budżecie projektu powinny zostać przewidziane środki finansowe na ten cel. Niespełnienie kryterium dostępu będzie skutkowało odrzuceniem wniosku.

48. Zamówienia powyżej 50 tys. złotych netto tak ? (kryt. 3) [przyp. pytanie dot. kryterium premiującego nr 3]

Kryterium premiujące nr 3 dotyczy zamówień, których wartość przekracza kwotę 50 000 tys. zł netto (Zasady udzielania zamówień opisano w Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027).

49. Jaka jest wielkość (kwota) opieki nad dzieckiem?

Warunki wsparcia dot. dofinansowanie do opieki nad dzieckiem lub inną osobą potrzebującą wsparcia w codziennym funkcjonowaniu zostały zawarte w kryterium dostępu nr 11. Wysokość wsparcia nie może przekroczyć połowy minimalnego wynagrodzenia za pracę na każde dziecko/osobę potrzebującą wsparcia w codziennym funkcjonowaniu i dotyczy nie więcej niż 2 dzieci/osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.

50. Czy obowiązkowym elementem projektu są staże zawodowe dla wszystkich UP czy tylko jakiś%, czy w ogóle można nie ujmować ich, a jeśli trzeba czy kwalifikowane są stypendia stażowe i w jakiej wysokości?

Wsparcie w ramach projektu nie przewiduje staży zawodowych.

51. Czy przewidują Państwo przedłużenie naboru w okresie wakacyjnym ?

Nie przewidywane jest przedłużenie naboru wniosków.

52. Kryterium premiujące 1 - czy projekt może być realizowany w kilku miastach ujętych w wykazie miast tracących funkcje społeczność - gospodarcze?

Tak, projekt może być realizowany w kilku miastach ujętych w wykazie miast tracących funkcje społeczność o ile miasta te znajdują się na terenie RMR.

53. Kryterium 10 i 11 czy projekty obowiązkowo muszą zakładać działania spełniające te kryteria.

Kryteria dostępu nr 10 i 11 są obligatoryjne. W przypadku kryterium nr 10 – wsparcie pomostowe musi być zapewnione jeżeli projekt obejmuje swym zasięgiem podjęcie przez uczestniczkę zatrudnienia w formie samozatrudnienia. Kryterium nr 11 musi zostać spełnione w przypadku osób, które będą potrzebowały wsparcia w postaci dofinansowanie do opieki nad dzieckiem lub inną osobą potrzebującą wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. Należy przy tym zauważyć, że wsparcie udzielone w ramach projektu powinno wynikać z potrzeb uczestniczek wynikających z przeprowadzonej diagnozy (indywidualny plan działania). Dlatego też, we wniosku o dofinansowanie powinny znaleźć się informacje potwierdzające spełnienie ww. kryteriów, jak również w budżecie projektu powinny zostać przewidziane środki finansowe na ten cel.

54. Wskaźnik: liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy po opuszczeniu programu. Jak należy rozumieć zmianę sytuacji na rynku pracy po opuszczeniu projektu w stosunku do sytuacji w momencie przystąpienia do projektu: czy jeżeli uczestnik po zakończeniu wsparcia zacznie aktywnie poszukiwać pracy, co zostanie udokumentowane, spełni kryteria zawarte we wskaźniku?

Zgodnie z definicją wskaźnika rezultatu - *Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy po opuszczeniu programu* – (określoną w Liście Wskaźników Kluczowych 2021-2027 stanowiącą załącznik nr 7 do Regulaminu) - poprzez poprawę sytuacji na rynku pracy należy rozumieć w szczególności: podjęcie pracy lub powrót na rynek pracy po przerwie związanej z urodzeniem/wychowaniem dziecka mierzonej do 4 tygodni po zakończeniu udziału w projekcie EFS+. Samo poszukiwanie pracy po opuszczeniu programu nie może zostać uznane za zmianę sytuacji uczestniczki na rynku pracy.

55. Czy finansowane jest wsparcie związane z rozwojem umiejętności społecznych , komunikacyjnych, uczestników, zatrudnienie psychologa, doradcy zawodowego? z diagnozy grupy docelowej wynikają takie potrzeby?

Ww. wsparcie jest kwalifikowalne w ramach projektu. Zgodnie z zapisami Regulaminu wyboru projektów wsparcie udzielane w ramach projektów jest dostosowane do indywidualnych potrzeb uczestniczek projektów, wynikających z ich wiedzy, umiejętności i kompetencji oraz kwalifikacji do wykonywania zawodu. Każda z uczestniczek projektu otrzymuje ofertę wsparcia, obejmującą takie formy pomocy, które zostaną zidentyfikowane u niej jako niezbędne w celu poprawy sytuacji na rynku pracy lub uzyskania zatrudnienia.

56. Czy stypendium w zakresie szkolenia z umiejętności cyfrowych jest obowiązkowe?

Zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20 kwietnia 2004 roku w przypadku odbywania szkolenia w ramach udziału w projekcie przysługuje stypendium szkoleniowe w wysokości 120% zasiłku, jeżeli miesięczny wymiar godzin szkolenia wynosi co najmniej 150 godzin. W przypadku mniejszej liczby godzin szkolenia, wysokość stypendium ustala się proporcjonalnie. Stawka odnosi się do godzin dydaktycznych.

57. Czy obszar realizowanych działań może zawierać jedynie część z powiatów (wnioskodawca chciałby wybrać kilka z nich) wchodzących w skład RMR?

Obszar realizacji projektu wnioskodawca wybiera dowolnie, może to być jeden bądź kilka powiatów lub wybrane gminy znajdujące się na terenie RMR.

58. Prosimy potem o te dodatkowe narzędzia do oceny umiejętności cyfrowych

Poniżej link do ankiety oceny kompetencji cyfrowych przygotowana przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej (MRiPS);

<https://ankiety.praca.gov.pl/index.php/982483/lang-pl>

<https://ankiety.praca.gov.pl/index.php/697522/lang-pl>

59. Czy byłaby możliwość dookreślenia, jak szeroko rozumiane są osoby bierne zawodowo?

Zgodnie z definicją określoną w Liście Wskaźników Kluczowych 2021-2027 – EFS (WLWK): Bierni zawodowo to osoby, które w danej chwili nie tworzą zasobów siły roboczej (tzn. nie pracują i nie są bezrobotne). Studenci studiów stacjonarnych uznawani są za osoby bierne zawodowo. Osoby będące na urlopie wychowawczym (rozumianym jako nieobecność w pracy, spowodowana opieką nad dzieckiem w okresie, który nie mieści się w ramach urlopu macierzyńskiego lub urlopu rodzicielskiego), uznawane są za bierne zawodowo, chyba że są zarejestrowane już jako bezrobotne (wówczas status bezrobotnego ma pierwszeństwo). Osoby prowadzące działalność na własny rachunek (w tym bezpłatnie pomagający osobie prowadzącej działalność członek rodziny) nie są uznawane za bierne zawodowo. Status na rynku pracy jest określany w dniu rozpoczęcia uczestnictwa w projekcie. Dzieci i młodzież do 18 r. ż. są co do zasady uznawane za osoby bierne zawodowo, o ile nie spełniają przesłanek, na podstawie których można je zaliczyć do osób bezrobotnych lub pracujących (tj. poszukują pracy lub podjęły pracę). Studenci studiów stacjonarnych, którzy są zatrudnieni (również na część etatu) powinni być wykazywani jako osoby pracujące. Osobę w wieku emerytalnym (w tym osobę, która osiągnęła wiek emerytalny, ale nie pobiera świadczeń emerytalnych) oraz osobę pobierającą emeryturę lub rentę, która spełnia warunki definicji wskaźnika dot. osób bezrobotnych objętych wsparciem (tj. pozostaje bez pracy, jest gotowa do podjęcia pracy i aktywnie poszukuje zatrudnienia) należy traktować jako bezrobotną. Doktorantów można uwzględniać we wskaźniku dot. biernych zawodowo, pod warunkiem, że nie są oni zatrudnieni na uczelni, w innej instytucji lub przedsiębiorstwie. W przypadku, gdy doktorant wykonuje obowiązki służbowe, za które otrzymuje wynagrodzenie, należy traktować go jako osobę pracującą.

60. Czy kobieta, która nie pracuje, a jest ubezpieczona przy mężu jest tak traktowana?

Osoba niepracująca zgłoszona do ubezpieczenia przez członka rodziny jest traktowana jako osoba bierna zawodowo.

61. Co ze studentkami studiów zaocznych i wieczorowych, które nie pracują?

Studenci studiów niestacjonarnych (studia wieczorowe, zaoczne) mogą być uznawani jako osoby biernie zawodowo, jeśli nie są zarejestrowane jako osoby bezrobotne i nie pracują.

62. Czy domownicy osób ubezpieczonych w krusie, które nie pracują, mogą wziąć udział w projekcie?

Osoba zarejestrowana w KRUS jako „domownik” jest traktowana jako pracująca.

63. Czy biuro prowadzone w Warszawie wlicza się do RMR?

Nie, gdyż Warszawa nie znajduje się na terenie RMR.

Dla przypomnienia RMR to region Mazowiecki regionalny obejmujący powiat: białobrzecki, ciechanowski, garwoliński, gostyniński, grójecki, kozienicki, lipski, łosicki, makowski, mławski, ostrołęcki, ostrowski, płocki, płoński, przasnyski, przysuski, pułtuski, radomski, siedlecki, sierpecki, sochaczewski, sokołowski, szydłowiecki, węgrowski, wyszkowski, zwoleński, żuromiński, żyrardowski, m. Ostrołęka, m. Płock, m. Radom, m. Siedlce.

64. Projekt ma obejmować wsparciem osoby biernie zawodowo, a wymaganą formą wsparcia jest: promowanie wśród pracodawców rozwiązań wspierających równe traktowanie i niedyskryminację kobiet na rynku pracy oraz realizację zasady szeroko pojętej niedyskryminacji. Czy należy uznać, że wszystkie UP docelowo mogą być przyszłymi pracodawcami, a co za tym idzie objęcie powyższym wsparciem wszystkich UP potraktowane będzie jako spełnienie kryterium?

Wszystkie uczestniczki projektu muszą zostać objęte wsparciem w postaci szkoleń aktywizujących obejmujących wszystkie moduły zawarte w kryterium dostępu nr 9, tj.:

- nabycia przez uczestniczki projektu umiejętności poszukiwania atrakcyjnych dla siebie nisz rynkowych pod kątem profilowania przyszłych aktywności zawodowych;
- poszukiwania źródeł finansowania planowanych działalności gospodarczych;
- budowania i podtrzymywania kontaktów, w tym biznesowych z przedstawicielami związków pracodawców, pracodawcami pod potrzeby aktywności zawodowej;
- promowania wśród pracodawców rozwiązań wspierających równe traktowanie i niedyskryminację kobiet na rynku pracy oraz realizację zasady szeroko pojętej niedyskryminacji.

Ponieważ wsparcie w projektach obejmie przedsięwzięcia dotyczące wzmocnienia świadomości o korzyściach płynących z zatrudnienia oraz działaniach polegających na zachęceniu do jego podjęcia ważne znaczenie ma moduł budowania i podtrzymywania kontaktów z pracodawcami pod potrzeby przyszłej aktywności zawodowej, w szczególności jeżeli uczestniczka projektu rozważa założenie działalności gospodarczej. Istotne w kontekście planowanej aktywizacji zawodowej będą także szkolenia promujące wśród potencjalnych pracodawców (uczestniczek projektu) rozwiązania wspierające równe traktowanie i niedyskryminację kobiet na rynku pracy oraz szkolenia z zakresu szeroko pojętej niedyskryminacji. Szkolenia te powinny się koncentrować także na podkreślaniu uczestniczkom projektu roli i wpływu pracodawcy na zapobieganie wszelkiej dyskryminacji.

65. Czy wnioskodawca powinien założyć że uczestniczki projektu skorzystają z wszystkich niżej wymienionych szkoleń aktywizujących, obejmujących swym zakresem: - uzupełnienie poziomu kompetencji cyfrowych (w razie potrzeby wynikającej z przeprowadzonej diagnozy); - podniesienie/aktualizacja kwalifikacji zawodowych oraz wzmocnienie kompetencji miękkich niezbędnych do poprawy pozycji na rynku pracy; - promowanie w swoim środowisku rozwiązań wspierających równe traktowanie i niedyskryminację kobiet na rynku pracy oraz realizację zasady szeroko pojętej niedyskryminacji; - moduł szkoleniowo-doradczy z zakresu nawiązywania relacji pomiędzy uczestniczkami projektu; - wzmocnienie kompetencji zawodowych uczestniczek projektu adekwatnie do potrzeb zgłoszonych przez pracodawcę planującego zatrudnienie kobiet, w szczególności na stanowiskach wspierających działania proekologiczne takie jak - oszczędność energii i wody, powtórne wykorzystanie zasobów, ograniczenie wpływu na bioróżnorodność; - moduł mający na celu nabycie przez uczestniczki projektu umiejętności poszukiwania atrakcyjnych dla siebie nisz rynkowych pod kątem profilowania przyszłych aktywności zawodowych; - moduł budowania i podtrzymywania kontaktów, w tym biznesowych z przedstawicielami związków pracodawców, pracodawcami pod potrzeby aktywności zawodowej; - moduł poszukiwania źródeł finansowania planowanych działalności gospodarczych; ?

Szkolenia (moduły szkoleń), którymi obowiązkowo muszą zostać objęte uczestniczki projektu zostały wskazane w kryteriach dostępu. Natomiast w rozdziale V pkt 5 Regulaminu wyboru projektów - *Zakres wsparcia w ramach projektów* - wskazano dodatkowe aspekty, na które należy zwrócić uwagę w kontekście planowanych szkoleń aktywizujących.

Należy mieć na uwadze, że najwyżej będą oceniane projekty oferujące szeroki wachlarz szkoleń. Do dofinansowania będą wybierane te projekty, które w ramach wsparcia zaoferują kompleksowe działania wyrównujące szanse kobiet na rynku pracy, zmierzające do długotrwałej zmiany ich statusu na rynku pracy.

66. Czy wniosek powinna wypełniać osoba, która podpisuje się podpisem kwalifikowanym?

Zgodnie z kryterium formalnym nr 1 - wniosek musi zostać podpisany przez osoby uprawnione do reprezentacji Wnioskodawcy.

67. A jak obecnie udokumentować samozatrudnienie ?

W kontekście samozatrudnienia uczestniczki dokumentami potwierdzającymi samozatrudnienie będzie wyciąg z CEIDG oraz potwierdzenie opłacania składek do ZUS.

68. Czy by spełnić kryterium dostępności dla osób niepełnosprawnych oraz kryterium aktywizacji kobiet nieaktywnych zawodowo, oznacza, że szkolenie powinno łączyć oba te kryteria by mogło być dofinansowane?

Wsparcie oferowane w ramach projektu musi spełniać zasady dostępności dla osób z niepełnosprawnościami na każdym etapie realizacji oraz przez cały okres trwania projektu, w szczególności w zakresie rekrutacji uczestniczek, biura projektu, realizacji form wsparcia, w tym także szkoleń.

69. Obecny konkurs dedykowany jest jedynie do kobiet więc 100% będzie skierowany do kobiet i mam pytanie a co z osobami które deklarują, że czują się kobietami ? to bardzo ważne ze względu na niedyskryminację kwestii płci?

Zgodnie z zapisami *Wytycznych dot. kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027* - warunkiem kwalifikowalności uczestnika projektu jest uzyskanie danych o uczestniku projektu, o których mowa w załączniku nr 1 do rozporządzenia EFS+, tj. m.in. płeć, status na rynku pracy, wiek, wykształcenie, lub danych uczestnika projektu potrzebnych do monitorowania wskaźników kluczowych oraz przeprowadzenia ewaluacji. Kwalifikowalność uczestniczek musi być potwierdzona odpowiednimi dokumentami. Potwierdzanie spełnienia kryteriów kwalifikowalności uprawniających do udziału w projekcie musi być przeprowadzane w sposób gwarantujący wiarygodność danych.

NOWE od 7.08.2023 r.

70. Proszę o informację jaka jest wysokość wsparcia pomostowego przypadająca na 1 osobę w ramach trwającego konkursu dotyczącego działania 6.4 - Aktywizacja zawodowa biernych zawodowo kobiet region Mazowiecki regionalny w ramach Funduszy Europejskich dla Mazowsza 2021-2027.

Zapis w Regulaminie konkursu to "...udzielenie wsparcia pomostowego w wysokości nie przekraczającej miesięcznie minimalnego wynagrodzenia za pracę brutto przez okres maksymalnie 6 miesięcy".

Proszę o wskazanie czy kwota wsparcia obligatoryjnie jest równa minimalnemu wynagrodzeniu w okresie realizacji (w 2024 r.) projektu czy może być niższa. Pytanie wynika z faktu, że ostateczne decyzje odnośnie kwoty minimalnego wynagrodzenia przybierają postać rozporządzenia, które Rada Ministrów wydaje do 15 września.

Zgodnie zapisami kryterium dostępu nr 10 - wsparcie pomostowe nie przekracza miesięcznie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę brutto. Od 1 lipca 2023 r. wynagrodzenie to wynosi: 3 600,00 zł brutto, zatem biorąc pod uwagę aktualną stawkę - wsparcie pomostowe w projekcie nie może przekroczyć w danym miesiącu 3 600,00 zł i jest udzielane maksymalnie przez 6 miesięcy. W sytuacji, gdy projekt będzie realizowany w 2024 roku kwota ta powinna podlegać waloryzacji zgodnie z wydanym przez Radę Ministrów rozporządzeniem. We wniosku o dofinansowanie należy przyjąć zaproponowane kwoty, jakie Rada Ministrów przyjęła w dniu 13 czerwca 2023 r. (zgodnie z informacją dostępną na stronie Kancelarii Prezesa Rady Ministrów - Propozycja wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz minimalnej stawki godzinowej w 2024 r.). Natomiast w przypadku wskazania we wniosku kwoty niższej (tj. obecnie obowiązującej), wartość ta będzie podlegała waloryzacji zgodnie z Rozporządzeniem. Wówczas wyższa wartość będzie musiała zostać wypłacana z oszczędności powstałych w ramach projektu.

71. W celu spełnienia kryterium premiującego nr 1

Realizacja projektu ma swym obszarem obejmować tylko jedną gminę/ miasto zagrożone marginalizacją czy może być kilka gmin, miast zagrożonych marginalizacją?

Ponieważ w kryterium jest to to niejasne zapisane

Projekt obejmuje swym zasięgiem wsparcie wyłącznie dla obszaru:

- gminy zagrożonej trwałą marginalizacją oraz miasta średniego tracącego funkcje społeczno-gospodarcze - 4 pkt;
- gminy zagrożonej trwałą marginalizacją – 2 pkt;
- miasta średniego tracącego funkcje społeczno- gospodarcze - 2 pkt;

Projekt może być realizowany na obszarze kilku gmin zagrożonych trwałą marginalizacją i/lub miast tracących funkcje społeczno-gospodarcze. Aby spełnić kryterium premiujące nr 1 projekt musi być realizowany **wyłącznie** na terenie gmin i/lub miast z ww. obszarów. Wybrane gminy i/lub miasta muszą także znajdować się na terenie RMR.

72. str. 43 kryt. 17 czy dobrze rozumiem, że Wnioskodawca może podać swój obrót z dowolnie wybranego roku z ostatnich trzech lat? Np. tylko z 2021?

Tak, trzeba wskazać obrót oraz obrót Partnerów (o ile dotyczy) wybrany z jednego z 3-ech ostatnich zatwierdzonych lat obrotowych lub z ostatnich trzech zamkniętych i zatwierdzonych lat kalendarzowych.

73. str. 47 kryt. dostępu nr 4 i str. 49 kryt. dostępu nr 8 - czy dobrze rozumiem, że grupę docelową mają stanowić kobiety bierne zawodowo w wieku 18-59 zamieszkujące woj. mazowieckie, z czego kobiety w wieku 18-29 będą objęte wsparciem rozwijającym ich umiejętności:

- niezbędne do podjęcia pracy w sektorze zielonej gospodarki;
- niezbędne z punktu widzenia regionalnych/lokalnych specjalizacji;
- niezbędne w zawodach związanych z usługami zdrowotnymi i opiekuńczymi.

U pozostałych możemy rozwijać inne umiejętności?

I tutaj się pojawia kolejne pytanie - czy ww. wsparcie ma obejmować wszystkie 3 aspekty czy wybrane przez Wnioskodawcę z powyższych 3, jak zostało to zapisane na str. 24 Regulaminu w formie "i/lub"?

Grupą docelową w projekcie są kobiety bierne zawodowo w wieku 18-59 zamieszkujące woj. Mazowieckie (powiaty wskazane w Regulaminie, obszar RMR). Dodatkowo, w przypadku osób w wieku 18-29 lat wsparcie obejmie w szczególności rozwój umiejętności:

- niezbędnych do podjęcia pracy w sektorze zielonej gospodarki;
- niezbędnych z punktu widzenia regionalnych/lokalnych specjalizacji;
- niezbędnych w zawodach związanych z usługami zdrowotnymi i opiekuńczymi.

Można wybrać jeden z aspektów szkoleń. Jeżeli zdecydują się Państwo na szkolenia z zakresu inteligentnej specjalizacji, zobowiązani są Państwo do wskazania konkretnego obszaru specjalizacji wraz z uzasadnieniem w celu wykazania znajomości potrzeb lokalnego/regionalnego rynku pracy.

74. str. 50 kryt. dostępu nr 9 - Czy szkolenia aktywizujące muszą obejmować wszystkie wymienione moduły i wszystkie uczestniczki biorą w nich udział? Czy możemy zrealizować wybrane z wymienionych? czy ewentualnie możemy je podzielić na grupy tematyczne, np.

10 uczestniczek obejmujemy szkoleniem z zakresu samozatrudnienia, kolejne 10 - z integracji, a kolejne 10 - z umiejętności cyfrowych?

Szkolenia aktywizujące muszą obejmować wszystkie wymienione moduły. Każda z uczestniczek musi być objęta wsparciem z każdego modułu.

75. str. 51 kryt. dostępu 10:

- Czy dobrze rozumiem, że pokrycie kosztów prowadzenia działalności gospodarczej może, ale nie musi obejmować 6 miesięcy?

- Czy koszty prowadzenia działalności gospodarczej obejmują np. koszt wynajmu biura, koszty związane z prowadzeniem księgowości, opłaty, zakupy bieżące, koszty promocji, inne?

- czy refundacja kosztów opieki nad dzieckiem lub inną osobą potrzebującą wsparcia w codziennym funkcjonowaniu obejmuje prywatne żłobki, prywatne przedszkola, prywatne ośrodki czy usługi opiekuńcze realizowane przez OPS?

- W projekcie nie ma wsparcia w postaci pokrycia kosztów prowadzenia działalności gospodarczej. Przewidziane jest wsparcie w postaci wsparcia pomostowego, czyli na pokrycie kosztów prowadzenia działalności, przez okres maksymalnie 6 miesięcy.

- Do kosztów tych należą między innymi koszty administracyjne, w tym koszt wynajmu, opłaty, koszty związane z prowadzeniem księgowości i promocją.

- Refundacja kosztów opieki nad dzieckiem lub inną osobą potrzebującą wsparcia w codziennym funkcjonowaniu może obejmować prywatne żłobki, prywatne przedszkola, prywatne ośrodki czy usługi opiekuńcze realizowane przez OPS.

76. str. 60 - Czy dobrze rozumie, że ze wszystkich uczestniczek projektu w wieku 18-59 - 66% ma polepszyć swoją sytuację na rynku pracy po opuszczeniu? Ze względu na to, że wsparciem objęte są tylko bierne zawodowo to polepszenie swojej sytuacji na rynku pracy mam rozumieć (zgodnie z celami szczegółowymi cs3c) tylko podjęcie pracy lub powrót na rynek pracy po przerwie związanej z urodzeniem /wychowaniem dziecka? Dodatkowo czy w Regulaminie nie pojawił się błąd - na str. 60 widnieje zapis "Wartość docelowa przedmiotowego wskaźnika do osiągnięcia w ramach projektu wynika z założeń Programu FEM dla Mazowsza na lata 2021 – 2027, w którym określono jego wartość docelową do osiągnięcia w ramach realizacji celu szczegółowego (cs4c) w kontekście całej perspektywy 2021 – 2027", natomiast w Załączniku nr 7 Lista Wskaźników Kluczowych 2021/2027 - EFS+, ww. wskaźniki znajduje się w celu szczegółowym nr 3, tj. sc3c.

Odnosząc się do definicji wskaźnika - Poprzez poprawę sytuacji na rynku pracy należy rozumieć w szczególności: podjęcie pracy lub powrót na rynek pracy po przerwie związanej z urodzeniem/wychowaniem dziecka (...).

Nabór jest realizowany w ramach Priorytetu VI celu szczegółowego 4c Wspieranie zrównoważonego pod względem płci uczestnictwa w rynku pracy, równych warunków pracy oraz lepszej równowagi między życiem zawodowym a prywatnym, w tym poprzez dostęp do przystępnej cenowo opieki nad dziećmi i osobami wymagającymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.

W Liście Wskaźników Kluczowych 2021-2027 wskaźnik rezultatu Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy po opuszczeniu programu (osoby) został wpisany w punkcie 3 (strona 31) i dotyczy właściwego celu szczegółowego (c), zatem w regulaminie nie ma błędu w powyższym zakresie. W Programie FEM 2021-2027 nie ma takiego celu: 3(c).

77. Kwestii wskaźników:

- Liczba osób należących do mniejszości, w tym społeczności marginalizowanych takich jak Romowie, objętych wsparciem w programie;
- Liczba osób obcego pochodzenia objętych wsparciem w programie;
- Liczba osób w kryzysie bezdomności lub dotkniętych wykluczeniem z dostępu do mieszkań, objętych wsparciem w programie;
- Liczba osób z krajów trzecich objętych wsparciem w programie.
- Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami

Czy w przypadku gdy wartość w/w wskaźników jest równa 0, wnioskodawca musi wpisać sposób pomiaru, czy może wpisać „ Nie dotyczy”?

Jeżeli wartość docelowa wskaźnika jest wartością „0” w polu „Sposób pomiaru” należy zawrzeć informację, że na etapie składania wniosku „nie dotyczy”, jednak należy umieścić sposób ewentualnego pomiaru wskaźnika na wypadek, gdyby w trakcie realizacji projektu zaszła potrzeba jego pomiaru (np. w projekcie pojawi się osoba z niepełnosprawnościami, mimo że wnioskodawca nie zakładał udziału takich osób w projekcie).

78. Czy Wnioskodawca musi obowiązkowo wybrać w pkt. D.8 Regionalna Strategia Innowacji wniosku o dofinansowanie obszar specjalizacji i je opisać?

Zgodnie z kryterium dostępu nr 8) „W przypadku zaplanowania szkoleń z zakresu inteligentnej specjalizacji Wnioskodawca zobowiązany jest do wskazania konkretnego obszaru specjalizacji wraz z uzasadnieniem w celu wykazania znajomości potrzeb lokalnego/regionalnego rynku pracy”.

79. We wniosku o dofinans. należy zaznaczyć w pkt. D.5 Rodzaj działalności gospodarczej:

Inne niewyszczególnione usługi

czy

Żadne z powyższych

tylko to jest do wyboru, a żadna z odp. nie odpowiada rodzajowi prowadzonej działalności.

Wnioskodawca powinien wybrać opcję „Inne niewyszczególnione usługi”.

80. W jaki sposób można uzupełnić pole "Komplementarność" - komórka jest nieaktywna - "Nie dotyczy".

W przedmiotowym naborze nie jest przewidziana komplementarność z innymi projektami.

81. Co to technicznie znaczy, że udzielenie wsparcia pomostowego obejmuje pokrycie kosztów prowadzenia działalności gospodarczej? Jakiego rodzaju koszty ponoszone przez UP mogą tu być ujęte? Czy UP musi się rozliczać ze wsparcia pomostowego? Czy istnieją pisemne wytyczne na ten temat?

Wsparcie pomostowe przeznaczone jest na pokrycie kosztów prowadzenia działalności, przez okres maksymalnie 6 miesięcy. Wsparcie pomostowe może zostać przeznaczone na pokrycie niezbędnych wydatków w pierwszym okresie prowadzenia działalności gospodarczej, w szczególności:

- koszty ZUS,
- podatek,
- koszty administracyjne pomieszczeń bezpośrednio związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą (w tym opłaty za czynsz, wynajem lub dzierżawę) - w przypadku posiadania umowy wynajmu lub dzierżawy,
- koszty eksploatacji ww. pomieszczeń, m.in.: opłaty za energię elektryczną, ciepłą, gazową i wodę, opłaty przesyłowe, opłaty za odprowadzanie ścieków, opłaty za wywóz odpadów komunalnych (umowa na firmę), podatek od nieruchomości od zajmowanej powierzchni budynku na potrzeby prowadzenia działalności gospodarczej, koszty środków czystości i innych materiałów związanych z utrzymaniem czystości pomieszczeń bezpośrednio związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą,
- koszty usług pocztowych, telefonicznych, internetowych, kurierskich
- koszty prowadzenia konta bankowego (w tym koszty przelewów),

- koszty usług księgowych (zlecenie obsługi księgowej firmy),
- koszty usług prawnych,
- koszty związane z ubezpieczeniem osób, mienia,
- koszty materiałów eksploatacyjnych i biurowych, tj. papieru do drukarki, tonerów, kopert, segregatorów, paliwa,
- koszty promocji związane z prowadzoną działalnością gospodarczą.

Finansowe wsparcie pomostowe – co do zasady – powinno być wypłacane miesięcznie w kwocie nieprzekraczającej minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego na dzień przyznania wsparcia, przy czym wysokość udzielonego wsparcia pomostowego powinna wynikać z indywidualnych potrzeb danej uczestniczki projektu.

Rozliczenie będzie polegało na przedłożeniu Beneficjentowi przez uczestniczkę wniosku o przyznanie wsparcia pomostowego zawierającego zestawienie poniesionych wydatków wraz z odpowiednim uzasadnieniem.

Dodatkowo należy zwrócić uwagę, że wsparcie pomostowe mogą uzyskać wyłącznie uczestniczki, które w czasie udziału w projekcie rozpoczną prowadzenie nowo założonej działalności gospodarczej. Wsparcie pomostowe w całości jest objęte pomocą de minimis.

82. Czym się różni szkolenie aktywizujące "podniesienie/aktualizacja kwalifikacji zawodowych oraz wzmocnienie kompetencji miękkich(...)" od szkolenia aktywizującego "wzmocnienie kompetencji zawodowych UP projektu adekwatnie do potrzeb zgłoszonych przez pracodawcę (...)"? W przypadku tej drugiej formy wsparcia, w jakim trybie i okolicznościach w projekcie pracodawca miałby zgłaszać te potrzeby, skoro typy działań w projekcie i grupy docelowe nie obejmują pracodawców?

Oba wymienione szkolenia aktywizacyjne dotyczą uczestniczek projektu. Pierwsze szkolenie, tj. „podniesienie/aktualizacja kwalifikacji zawodowych oraz wzmocnienie kompetencji miękkich niezbędnych do poprawy pozycji na rynku pracy” jak sama nazwa wskazuje odnosi się wyłącznie do zidentyfikowanych potrzeb uczestniczek (określonych podczas doradztwa zawodowego, doradztwa psychologicznego), których podniesienie lub aktualizacja niezbędne są do poprawy ich sytuacji na rynku pracy. Drugie ze wskazanych szkoleń tj. "wzmocnienie kompetencji zawodowych uczestniczek projektu adekwatnie do potrzeb zgłoszonych przez pracodawcę planującego zatrudnienie kobiet (...)" odnosi się do podniesienia kompetencji zawodowych uczestniczek, jednakże w kontekście potrzeb zgłaszanych przez pracodawców. W ramach współpracy z pracodawcami Wnioskodawca będzie zobowiązany do przeprowadzenia analizy potrzeb pracodawców planujących zatrudnienie kobiet, aby

wzmocnić kompetencje zawodowe uczestniczek adekwatnie do potrzeb zgłoszonych przez pracodawców planujących zatrudnienie tychże kobiet.

83. Czy obowiązkowe szkolenie aktywizujące "poszukiwanie źródeł finansowych planowanych działalności gospodarczych" jest obowiązkowe wobec wszystkich UP, czy tylko w przypadku, gdy dana UP planuje otworzyć działalność gospodarczą?

Zgodnie z kryterium dostępu nr 9 wskazany moduł szkoleniowy dot. poszukiwania źródeł finansowania planowanych działalności gospodarczych jest obowiązkowy i dotyczy wszystkich uczestniczek projektu, w tym uczestniczek planujących założenie działalności gospodarczej. Dlatego też we wniosku w ramach szkoleń aktywizacyjnych powyższy moduł powinien zostać uwzględniony.

Dodatkowo ION przypomina, że w projekcie nie ma możliwości sfinansowania uczestniczkom kosztów założenia działalności gospodarczej.

84. Czy wskaźnik "liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy" oznacza w przypadku tego konkursu tylko podjęcie zatrudnienia? Bo skoro dopuszcza się udział wyłącznie osób biernych zawodowo, to one nie pracują, czyli nie mogą awansować, zmienić formę zatrudnienia na bardziej stabilną, zwiększyć zakres odpowiedzialności na stanowisku pracy itd.

Zgodnie z definicją wskaźnika rezultatu - Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy po opuszczeniu programu – (określoną w Liście Wskaźników Kluczowych 2021-2027 stanowiącą załącznik nr 7 do Regulaminu) – w przypadku niniejszego naboru - poprzez poprawę sytuacji na rynku pracy należy rozumieć w szczególności: podjęcie pracy lub powrót na rynek pracy po przerwie związanej z urodzeniem/wychowaniem dziecka. Wskaźnik mierzony do 4 tygodni po zakończeniu udziału w projekcie EFS+.

85. Czy brak kwot ryczałtowych w ramach zadań i rozliczanie kosztów bezpośrednich na podstawie faktycznie poniesionych wydatków nie jest sprzeczny z zasadą rozporządzenia ogólnego nt. stosowania uproszczonych metod rozliczania dla projektów do 200 000 euro? Wymagany w konkursie sposób rozliczania niczym nie różni się od rozliczania projektów na podstawie faktycznie poniesionych wydatków, jakie stosowane było w okresie finansowania 2014-2020.

Wskazany w Regulaminie wyboru projektów sposób rozliczania projektów jest jak najbardziej prawidłowy i zgodny z rozporządzeniem ogólnym tj. „ROZPORZĄDZENIEM PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego

Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej”.

W przedmiotowym naborze w projekcie, którego łączny koszt wyrażony w PLN nie przekracza równowartości 200 tys. EUR (w dniu zawarcia umowy o dofinansowanie projektu) przez rozliczenie za pomocą uproszczonych metod należy rozumieć zastosowanie stawek ryczałtowych kosztów pośrednich określonych w Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027. W przypadku zastosowania ww. stawek ryczałtowych kosztów pośrednich wynoszących do 25% kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich, koszty, które stanowią podstawę rozliczenia pozostałych kosztów projektu za pomocą tej stawki mogą być rozliczane na podstawie rzeczywiście ponoszonych wydatków. W ramach przedmiotowego naboru nie przewiduje się rozliczania wydatków za pomocą stawek jednostkowych oraz kwot ryczałtowych.

86. Wniosek o dofinansowanie pkt G1 Koszty pośrednie - co Instrukcja wypełniania wniosku rozumie przez "opisać i uzasadnić koszty pośrednie", skoro koszty pośrednie rozliczane są ryczałtem?

W punkcie G1 wniosku o dofinansowanie w utworzonym zadaniu „Koszty pośrednie” należy wymienić jakie koszty pośrednie będą ponoszone w ramach projektu i uzasadnić, dlaczego są niezbędne do realizacji projektu. Opis tych kosztów służy weryfikacji czy są one kwalifikowalne. ION zwraca uwagę, że Podrozdział 3.12. Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027 zawiera szczegółowy katalog kwalifikowalnych kosztów pośrednich.

87. Wniosek o dofinansowanie; Możliwość odliczenia VAT: opcje do wyboru: TAK, NIE, CZĘŚCIOWO, NIE DOTYCZY. Co zaznacza wnioskodawca, który jest płatnikiem VAT, ale zgodnie z wytycznymi, o ile projekt ma wartość poniżej 5 mln euro, VAT jest kwalifikowalny?

Zgodnie z Instrukcją wypełniania wniosku: „W sytuacji, gdy wartość przeliczonego wg podanego kursu euro budżetu projektu będzie poniżej 5 mln EUR, badanie możliwości odzyskania przez Ciebie podatku VAT nie będzie przeprowadzane a budżet projektu będzie przedstawiony wg wartości brutto. W takim przypadku w tym polu zaznacz opcję „Nie dotyczy”.

Niemniej jednak w sytuacji uwzględniania w projekcie podatku VAT Wnioskodawca powinien uwzględnić przepisy prawa krajowego, które wskazują, że podatek VAT jest kwalifikowalny pod warunkiem braku prawnej możliwości odzyskania podatku VAT.

88. Czy podpis elektroniczny wymagany przy podpisaniu wniosku o dofinansowanie w systemie MEWA oznacza również profil zaufany, czy tylko podpis kwalifikowany?

Zgodnie z „Instrukcją dla użytkowników systemu MEWA 2.0 FEM 2021-2027”: „w celu podpisania wniosku należy użyć przycisku [Podpisz i wyślij], który jest dostępny na pasku dolnym ekranu edycji formularza oraz w widoku Szczegółów projektu.

- W przypadku podpisywania wniosku Podpisem Zaufanym należy zaznajomić się z instrukcją dostępną na stronie <https://pz.gov.pl/pz/help>,
- W przypadku podpisywania wniosku za pomocą podpisu certyfikatem kwalifikowanym należy zaznajomić się z Instrukcją dostępną na stronie <https://epuap.gov.pl/wps/portal/strefaklienta/pomoc>,
- W przypadku chęci użycia e-dowodu należy postępować zgodnie z instrukcjami dostępnymi na stronie <https://www.gov.pl/web/e-dowod>.”

Więcej informacji znajdują się w Instrukcji.

89. Kryterium dostępu: Projekt obejmuje realizację wsparcia biernych zawodowo kobiet w wieku 18-29 lat w zakresie umiejętności niezbędnych do podjęcia pracy w sektorze zielonej gospodarki, niezbędnych z punktu widzenia regionalnych/lokalnych specjalizacji, niezbędnych w zawodach związanych z usługami zdrowotnymi i opiekuńczymi. Gdzie znajdziemy listę regionalnych/lokalnych specjalizacji?

Lista regionalnych/lokalnych specjalizacji znajduje się w dokumencie „Regionalna strategia innowacji dla Mazowsza” – dokument znajduje się pod linkiem:

<https://innowacyjni.mazovia.pl/upload/pages/2323/2323-0.pdf>. Dokument ten stanowi również załącznik nr 3 do Regulaminu naboru.

90. Czy wsparciem mogą być objęte Ukrainki, które zamieszkały na terenie RMR po 24 lutego 2022 r?

Tak, osoby obcego pochodzenia mogą być uczestniczkami projektu o ile spełniają kryteria grupy docelowej określone dla niniejszego naboru tj. kobiety bierne zawodowo w wieku produkcyjnym

(18 – 59 lat) z terenu RMR, w szczególności bierne zawodowo kobiety z wykształceniem ISCED 3 i niższym oraz w wieku do lat 30.

Należy również pamiętać, że udział w projekcie ma sprzyjać w podejmowaniu decyzji w zakresie podjęcia aktywności zawodowej przez bierne zawodowo kobiety poprzez wzmocnienie ich świadomości o korzyściach płynących z zatrudnienia oraz działaniach polegających na zachęceniu do jego podjęcia, co w efekcie ma prowadzić do utrzymania zatrudnienia. Wnioskodawca w tym przypadku powinien oszacować ryzyko ewentualnej decyzji o powrocie do ojczystego kraju co może wiązać się z niezrealizowaniem wskaźników określonych w projekcie.

ION rekomenduje aby osoby te wykazać we wskaźniku: Liczba osób obcego pochodzenia objętych wsparciem w programie (osoby). Zgodnie z tym wskaźnikiem: „Osoby obcego pochodzenia to cudzoziemcy - każda osoba, która nie posiada polskiego obywatelstwa, bez względu na fakt posiadania lub nie obywatelstwa (obywatelstw) innych krajów. Wskaźnik nie obejmuje osób należących do mniejszości, których udział w projektach monitorowany jest wskaźnikiem liczba osób należących do mniejszości, w tym społeczności marginalizowanych takich jak Romowie, objętych wsparciem w programie”.

91. Czy kwoty uwzględniane w budżecie mają być kwotami brutto czy netto?

Zgodnie z Instrukcją wypełniania wniosku: *„W sytuacji, gdy wartość przeliczonego wg podanego kursu euro budżetu projektu będzie poniżej 5 mln EUR, badanie możliwości odzyskania przez Ciebie podatku VAT nie będzie przeprowadzane a budżet projektu będzie przedstawiony wg wartości brutto”.*

Niemniej jednak w sytuacji uwzględniania w projekcie podatku VAT Wnioskodawca powinien uwzględnić przepisy prawa krajowego, które wskazują, że podatek VAT jest kwalifikowalny pod warunkiem braku prawnej możliwości jego odzyskania. Zatem kwoty w budżecie trzeba podać w zależności od kwalifikowalności podatku VAT w projekcie.

92. Czy refundacja kosztów opieki nad dzieckiem w wieku żłobkowym lub przedszkolnym, lub inną osobą potrzebującą wsparcia w codziennym funkcjonowaniu może być oddzielnym zadaniem realizowanym w zakresie wsparcia? A jeśli nie, to czy może być elementem działania podnoszącego motywację do samozatrudnienia?

Podział zadań w projekcie należy do Wnioskodawcy. Zgodnie z *Instrukcją wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021-2027*: „Podział projektu na zadania oraz opis poszczególnych zadań powinien precyzyjnie przedstawiać, w jaki sposób zamierzasz osiągnąć cele

projektu związane ze zidentyfikowanymi obszarami problemowymi. Kolejność przedstawionych zadań powinna wprost wynikać z chronologii ich realizacji na osi czasu”. Więcej informacji w [Instrukcji](#).

93. Czy uczestnik projektu jest wliczany do wskaźnika "Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy po opuszczeniu programu" jeżeli jako osoba bierna zawodowo i/lub niepełnosprawna po zakończeniu wsparcia odbędzie praktyki zawodowe lub staż? Czy praktyki zawodowe i staże mogą być nieodpłatne? Jako organizacja pozarządowa aktywizujemy zawodowo i społecznie osoby z niepełnosprawnością. Obecnie Warsztaty Terapii Zajęciowej i Środowiskowe Domy Samopomocy często warunkują uczestnictwo w aktywizacji zawodowej rezygnacją z miejsca w placówce wsparcia, jeżeli uczestnik pójdzie do pracy lub odbędzie płatne praktyki lub staż. Jest to bardzo duża bariera w aktywizacji osób z niepełnosprawnością, gdyż boją się one utraty miejsca w placówce wsparcia od razu po rozpoczęciu zatrudnienia lub płatnej praktyki/stażu. Osoby z niepełnosprawnością wolałyby, aby proces usamodzielnienia się ekonomicznego przez aktywizację zawodową był wydłużony w czasie. Stąd moje pytanie, czy podjęcie bezpłatnej praktyki/stażu przez uczestniczki projektu biernej zawodowo, w tym z niepełnosprawnością po zakończeniu wsparcia wlicza się do ww. wskaźnika.

Osoba bierna zawodowo i/lub z niepełnosprawnością, która po zakończeniu udziału w projekcie odbędzie praktyki zawodowe lub staż (w tym te formy będą bezpłatne), nie może być ujęta we wskaźniku "Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy po opuszczeniu programu". Zgodnie z definicją wskaźnika rezultatu - Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy po opuszczeniu programu – (określoną w Liście Wskaźników Kluczowych 2021-2027 stanowiącą załącznik nr 7 do Regulaminu) - poprzez poprawę sytuacji na rynku pracy należy rozumieć w szczególności: podjęcie pracy lub powrót na rynek pracy po przerwie związanej z urodzeniem/wychowaniem dziecka mierzonej do 4 tygodni po zakończeniu udziału w projekcie EFS+.

94. Czy w ramach konkursu 6.4 podniesienie/aktualizacja kwalifikacji zawodowych musi być dla 100 % uczestników projektu ?

W naszym projekcie planujemy, iż część założy własną działalność gospodarczą. Czy takie osoby mogą nie uczestniczyć w szkoleniach zawodowych, ewentualnie czy możemy takim osobom zaproponować szkolenie z prowadzenia działalności gospodarczej, np. ABC przedsiębiorczości ?

Zgodnie z założeniami naboru każda z uczestniczek projektu powinna otrzymać maksymalny zakres wsparcia, który jest jej niezbędny w celu poprawy sytuacji na rynku pracy rozumianej jako uzyskanie

zatrudnienia/ podjęcia samozatrudnienia.

Udzielenie wsparcia w ramach projektu (zgodnie z kryterium dostępu nr 6) każdorazowo jest poprzedzone identyfikacją potrzeb uczestniczki projektu, w tym m.in. poprzez diagnozowanie potrzeb szkoleniowych lub walidacyjnych (potwierdzanie nabytych wcześniej kwalifikacji i kompetencji), możliwości doskonalenia zawodowego oraz opracowaniem lub aktualizacją dla każdej uczestniczki projektu Indywidualnego Planu Działania lub innego dokumentu pełniącego analogiczną funkcję. Ponadto (zgodnie z kryterium dostępu nr 7) każda z uczestniczek powinna zostać objęta oceną umiejętności cyfrowych oraz w razie potrzeby – uzupełnieniem tych kompetencji. Dodatkowo (zgodnie z kryterium dostępu nr 9) projekt obejmuje realizację wymaganych szkoleń aktywizujących, których efektem będzie nabycie kwalifikacji lub kompetencji, zgodnie z wymaganiami określonymi w Załączniku nr 2 do Wytycznych dotyczących monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów na lata 2021-2027.

Zakres szkoleń realizowanych w ramach projektu obejmuje obowiązkowo następujące moduły dotyczące:

- nabycia przez uczestniczki projektu umiejętności poszukiwania atrakcyjnych dla siebie nisz rynkowych pod kątem profilowania przyszłych aktywności zawodowych;
- poszukiwania źródeł finansowania planowanych działalności gospodarczych;
- budowania i podtrzymywania kontaktów, w tym biznesowych z przedstawicielami związków pracodawców, pracodawcami pod potrzeby aktywności zawodowej;
- promowania wśród pracodawców rozwiązań wspierających równe traktowanie i niedyskryminację kobiet na rynku pracy oraz realizację zasady szeroko pojętej niedyskryminacji.

ION zwraca uwagę, że ww. moduły dotyczą wszystkich uczestniczek projektu, w tym także uczestniczek planujących założenie działalności gospodarczej.

W związku z powyższym każda uczestniczka projektu powinna wziąć udział w szkoleniach aktywizujących, które są niezbędne do poprawy jej sytuacji na rynku pracy (wynikające z przeprowadzonej identyfikacji potrzeb uczestniczek). Jeżeli do założenia działalności danej uczestniczce będą potrzebne szkolenia zawodowe, to powinna w nich uczestniczyć.

Wnioskodawca dla uczestniczek planujących założenie działalności gospodarczej może zaproponować szkolenie z prowadzenia działalności gospodarczej, np. ABC przedsiębiorczości, przy czym należy pamiętać, że szkolenie to musi prowadzić do nabycia kompetencji (zgodnie z informacją powyżej).

95. Z zamieszczonych pytań i odpowiedzi do konkursu wynika, iż uczestnikom projektu przysługuje stypendium szkoleniowe na szkolenia zawodowe, szkolenia cyfrowe, szkolenia aktywizujące. W ramach realizacji projektu przewidujemy Warsztaty Kompetencji Społecznych, aby wzmocnić kompetencje miękkie niezbędne do poprawy pozycji na rynku pracy. Czy na Warsztaty kompetencji Społecznych też powinniśmy przewidzieć stypendium szkoleniowe?

Zgodnie z założeniami naboru w trakcie trwania szkoleń aktywizujących uczestniczkom projektu będzie przysługiwało stypendium szkoleniowe w wysokości określonej w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Niemniej jednak należy zwrócić uwagę, że zgodnie z kryterium dostępu nr 9 efektem realizowanych szkoleń będzie nabycie kwalifikacji lub kompetencji, zgodnie z wymaganiami określonymi w Załączniku nr 2 do Wytycznych dotyczących monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów na lata 2021-2027, co wskazuje, że szkolenia powinny zakończyć się sprawdzeniem wiedzy.

W przypadku, gdy planowany do realizacji Warsztat Kompetencji Społecznych spełni wymagania określone w ww. załączniku nr 2 w zakresie uzyskiwania kompetencji, uczestniczkom projektu będzie przysługiwało stypendium szkoleniowe. IP zwraca również uwagę, że warsztaty z zakresu kompetencji społecznych nie muszą być odrębnym szkoleniem, mogą stanowić jeden z modułów szkolenia aktywizującego.

96. Czy doradca zatrudniony na umowę cywilno-prawną w ramach diagnozy i IPD należy zaznaczyć w generatorze jako Podwykonawstwo?

W przypadku wykonywania zadań merytorycznych przez osobę zatrudnioną na umowę cywilno-prawną, która nie stanowi personelu projektu w myśl *Wytycznych kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027*, w polu *Kategoria kosztu* należy wybrać *Usługi zewnętrzne*.

97. Czy jeśli Wnioskodawca nie przewiduje na chwile obecną np. Romów w projekcie, to powinni wybrać wskaźnik: Liczba osób należących do mniejszości, w tym społeczności marginalizowanych takich jak Romowie, objętych wsparciem w programie ale nie opisywać źródeł jego pomiaru i sposoby pomiaru? Wybrać wskaźnik na "0" i opisać tylko, że wskaźnik będzie monitorowany? Czy podać pełne źródła?

Jeżeli wartość docelowa wskaźnika jest wartością „0” w polu „Sposób pomiaru” należy zawrzeć informację, że na etapie składania wniosku „nie dotyczy”, jednak należy umieścić sposób ewentualnego pomiaru wskaźnika na wypadek, gdyby w trakcie realizacji projektu zaszła potrzeba

jego pomiaru (np. w projekcie pojawi się osoba z niepełnosprawnościami, mimo że wnioskodawca nie zakładał udziału takich osób w projekcie).

We wniosku o dofinansowanie należy wybrać wskaźnik „**Liczba osób należących do mniejszości, w tym społeczności marginalizowanych takich jak Romowie, objętych wsparciem w programie**”, pomimo, że jego wartość będzie wynosiła „0”.

98. Czy uczestnik projektu jest wliczany do wskaźnika "Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy po opuszczeniu programu" jeżeli jako osoba bierna zawodowo, po zakończeniu wsparcia zostanie zatrudniony na umowę o dzieło/ zlecenie ? Czy jest określony minimalny czas i forma zatrudnienia uczestnika projektu biernego zawodowo, żeby spełniał powyższy wskaźnik?

Nie został określony minimalny czas i forma zatrudnienia uczestniczki projektu po jego zakończeniu. Uczestniczka, która po zakończeniu udziału w projekcie zostanie zatrudniona na umowę o dzieło/zlecenie, będzie mogła zostać wliczona do wskaźnika "Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy po opuszczeniu programu".

Niemniej jednak należy mieć na uwadze, że projekty składane w odpowiedzi na nabór powinny przyczyniać się do realizacji założeń programu FEM dla Mazowsza na lata 2021-2027, co oznacza, że mają sprzyjać w podejmowaniu decyzji w zakresie podjęcia aktywności zawodowej przez bierne zawodowo kobiety poprzez wzmocnienie ich świadomości o korzyściach płynących z zatrudnienia oraz działaniach polegających na zachęceniu do jego podjęcia. Prowadzone działania w projekcie mają przyczynić się do poprawy sytuacji uczestniczek na rynku pracy po opuszczeniu projektu dążąc, aby poprawa ta była trwała.

Proszę mieć również na uwadze, że sposób pomiaru wskaźników oraz źródła ich pomiaru (w tym przypadku rodzaj oraz okres zawartej umowy po zakończeniu projektu) będą poddane ocenie przez oceniających w ramach kryterium merytorycznego nr 2 ocenianego punktowo.

Ważne!

99. Czy należy dodać ten wskaźnik? Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami? Brak w generatorze.

W nawiązaniu do braku możliwości wyboru w generatorze wniosków wskaźnika: Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami, wskaźnik nie jest wskaźnikiem obligatoryjnym dla wszystkich Działań FEM 2021-2027 wobec powyższego nie

widnieje na liście rozwijalnej tychże wskaźników. Ze względu na funkcjonalność systemu MEWA 2.0 przedmiotowy wskaźnik widnieje na liście rozwijalnej wskaźników fakultatywnych i należy go zaznaczyć składając wniosek o dofinansowanie projektu w odpowiedzi na nabór w ramach Działania 6.4.

Jeżeli wartość docelowa wskaźnika jest wartością „0” w polu „Sposób pomiaru” należy zawrzeć informację, że na etapie składania wniosku „nie dotyczy”, jednak należy umieścić sposób ewentualnego pomiaru wskaźnika na wypadek, gdyby w trakcie realizacji projektu zaszła potrzeba jego pomiaru (np. w gdy projekcie pojawi się osoba z niepełnosprawnościami, mimo że wnioskodawca nie zakładał udziału takich osób w projekcie).